

Total No. of Printed Pages—24

**5 SEM FYUGP MINCOM
(FIN/MKT/HRM/BNI) 5**

2025

(November)

COMMERCE

(Minor)

Paper : MINCOM5

Full Marks : 60

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

(Public Financial Administration)

1. তলত দিয়াসমূহ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×4=4

Answer the following as directed :

- (a) সৰ্বাধিক সামাজিক সুবিধাৰ বিধি অনুসৰি চৰকাৰী ব্যয়ৰ
দ্বাৰা ব্যক্তিগত উপযোগিতাৰ পৰিৱৰ্তে সামাজিক কল্যাণক
সৰ্বাধিক কৰা উচিত।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(2)

According to the principle of maximum social advantage, public expenditure should maximize social welfare rather than individual utility.

(Write True or False)

(b) তলৰ কোনটো চৰকাৰী ৰাজহৰ উৎস নহয় ?

Which of the following is not a source of public revenue?

(i) কৰ / Taxes

(ii) চৰকাৰী ঋণ / Public debt

(iii) ব্যক্তিগত বিনিয়োগ / Private investment

(iv) মাচুল আৰু জৰিমনা / Fees and fines

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(c) বিত্তীয় ঘাটৰ পৰা সুদৰ দেনা বিয়োগ কৰি _____

(মুখ্য / মুদ্রাকৃত) ঘাট গণনা কৰা হয়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

_____ (Primary / Monetized) deficit is calculated after deducting interest payments from fiscal deficit.

(Fill in the blank)

(d) GNP-ৰ পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of GNP.

(3)

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

4×4=16

Write short notes on any *four* of the following :

- (a) চৰকাৰী ব্যয়ৰ নীতিসমূহ
Canons of Public Expenditure
- (b) ভাৰসাম্য বাজেট
Balanced Budget
- (c) স্থানীয় বিত্ত
Local Finance
- (d) চৰকাৰী ঋণৰ প্ৰকাৰভেদ
Types of Public Debt
- (e) ভাৰতত বিত্তীয় সংস্কাৰসমূহ
Fiscal Reforms in India
- (f) মূল্য সংযোজিত কৰ
Value Added Tax

3. (a) চৰকাৰী বিত্তৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা। 5+5=10

Explain the nature and scope of public finance.

অথবা / Or

- (b) সৰ্বাধিক সামাজিক বিধি কোনে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল? এই
বিধিটো চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। $1+9=10$

Who propounded the principle of maximum social advantage? Explain this principle with the help of a diagram.

4. (a) চৰকাৰী ঋণৰ সংজ্ঞা দিয়া। চৰকাৰী ঋণৰ অৰ্থনৈতিক
প্ৰভাৱসমূহ আলোচনা কৰা। $2+8=10$

Define public debt. Discuss the economic effects of public debt.

অথবা / Or

- (b) বাজেট কি? ৰাজহ বাজেট আৰু মূলধনী বাজেটৰ ধাৰণা
উদাহৰণৰ সৈতে ব্যাখ্যা কৰা। $2+4+4=10$

What is a budget? Explain the concepts of revenue budget and capital budget with the help of examples.

5. (a) যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বিত্ত ব্যৱস্থাৰ নীতিসমূহৰ বিষয়ে লিখা। 10

Write about the principles of federal finance.

(5)

অথবা / Or

- (b) ভাৰতৰ দাৰিদ্ৰ্য নিৰ্মূলৰ আঁচনি ৰূপায়ণত যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বিত্ত ব্যৱস্থাই কি ভূমিকা পালন কৰিছে, বুজাই লিখা।

Explain the role of federal finance in implementing the poverty alleviation schemes in India.

6. (a) অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধি আৰু স্থিৰতাৰ ওপৰত বিত্তীয় নীতিৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

10

Discuss the impact of fiscal policy on economic growth and stability.

অথবা / Or

- (b) বিত্তীয় নীতিৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

Write a note on fiscal policy.

(6)

(Direct Marketing)

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) প্রত্যক্ষ বজাৰকৰণৰ প্ৰাথমিক লক্ষ্য হ'ল ____ ।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

Primary goal of direct marketing is ____.

(Fill in the blank)

(b) তালিকাভুক্ত বজাৰকৰণ বিশেষভাৱে উপযোগী, যেতিয়া
Catalogue marketing is especially
useful, when

(i) পণ্য হৈছে সেৱা
the product is service

(ii) দৃশ্যমান সামগ্ৰীৰ বিৱৰণ গুৰুত্বপূৰ্ণ
visual product detail is important

(iii) গণ প্ৰসাৰ বাঞ্ছনীয়
mass reach is desired

(iv) বাস্তৱ সময়ৰ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ প্ৰয়োজন
real time feedback is needed
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)
(Choose the correct answer)

(c) বজাৰ বিশ্লেষণত TAM ৰ অৰ্থ কি ?

What does TAM stand for in market analysis?

(d) প্ৰত্যক্ষ বজাৰকৰণত ব্যৱহৃত সাধাৰণ তীব্ৰতা হৈছে

What is a common intensive used in direct marketing?

(i) দীঘলীয়া ব্যাখ্যা

Long explanation

(ii) উচ্চ দাম

High price

(iii) বিনামূলীয়া উপহাৰ বা ৰেহাই

Free gift or discount

(iv) অস্পষ্ট প্ৰদান

Unclear offer

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(e) সমসাময়িক প্ৰদানত সাধাৰণতে কি কি অন্তৰ্ভুক্ত থাকে ?

What does a time-limited offer usually include?

(i) চিৰদিনৰ বাবে বিনামূলীয়া

A free service forever

(ii) প্রত্যুত্তৰ দিবলৈ সময়সীমা

A deadline to respond

(iii) এটা বিভ্ৰান্তিকৰ বাৰ্তা

A confusing message

(iv) বৈশিষ্ট্যৰ তালিকা

A list of features

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(f) _____ হৈছে কোনো ব্যৱহাৰকাৰীক এটা বিজ্ঞাপন দেখুৱাৰ সংখ্যা তেওঁলোকে গ্ৰহণ নকৰে।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

_____ is the number of time an ad is shown to a user, regardless of whether they click on it or not.

(Fill in the blank)

(g) _____ হৈছে কোনো বিজ্ঞাপন চোৱা আৰু আকাংক্ষিত কাৰ্য সম্পূৰ্ণ কৰা লোকৰ শতকৰা হাৰ যেনে ক্ৰয় বিপণন।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

_____ is the percentage of people who view an ad and complete a desired action, such as marketing a purchase.

(Fill in the blank)

(h) বিপণন অভিযান গঢ়ি তোলাৰ প্ৰথম পদক্ষেপ কি ?

What is the first step in developing a marketing campaign?

(i) পণ্য মুকলি কৰা

Launch the product

(ii) প্ৰচাৰ মাধ্যম নিৰ্বাচন কৰা

Select media channel

(iii) প্ৰচাৰৰ উদ্দেশ্য নিৰ্ধাৰণ কৰা

Define campaign objective

(iv) প্ৰতিযোগিক বিশ্লেষণ

Analysis of competitors

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

3×4=12

Write short notes on any *four* of the following :

(a) ঐতিহ্যগত বজাৰকৰণ

Traditional marketing

(b) তথ্যভিত্তিক বজাৰকৰণ

Database marketing

- (c) পণ্য বজাৰ
Product market
- (d) বজাৰকৰণ অভিযান
Marketing campaign
- (e) প্রত্যক্ষ যোগাযোগ অভিযান
Direct mail campaign
- (f) নিজস্বকৰণ
Personalization
- (g) ইণ্টাৰনেট বিজ্ঞাপন
Internet advertising

3. (a) ব্যৱসায়ত প্রত্যক্ষ বজাৰকৰণৰ অৰ্থ, পৰিসৰ আৰু
বৈশিষ্ট্য বিতংভাৱে আলোচনা কৰা।

10

Discuss in detail the meaning, scope and characteristic of direct marketing in business.

অথবা / Or

- (b) প্রত্যক্ষ বজাৰকৰণ উত্থানৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ উপাদানৰ প্ৰভাব-
প্ৰতিপত্তি বিতংভাৱে আলোচনা কৰা।

Discuss in detail the important factors influencing the emergence of direct marketing.

4. (a) প্রত্যক্ষ বজাৰকৰণৰ কৌশল বুলিলে কি বুজা? সচৰাচৰ ব্যৱহৃত হোৱা প্রত্যক্ষ বজাৰকৰণৰ কৌশলসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 2+8=10

What is direct marketing strategy?
Explain the strategies that are usually adopted for direct marketing.

অথবা / Or

- (b) প্রত্যক্ষ বজাৰকৰণৰ মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰৰ সৈতে জড়িত নৈতিক আৰু আইনি প্ৰক্ৰিয়াৰ দিশসমূহ সমালোচনাত্মকভাৱে পৰ্যালোচনা কৰা। 10

Critically analyze the ethical and legal considerations involved in the use of direct marketing media.

5. (a) প্রত্যক্ষ বজাৰকৰণৰ খণ্ডিতকৰণ কি? প্রত্যক্ষ বজাৰকৰণৰ খণ্ডিতকৰণৰ দ্বাৰা কেনেকৈ উপকৃত হয়, আলোচনা কৰা। 2+8=10

What is segmentation in direct marketing? Discuss its benefits in regards to direct marketing.

অথবা / Or

- (b) প্রত্যক্ষ বজাৰকৰণত খণ্ডিতকৰণৰ বিভিন্ন পদ্ধতি উদাহৰণ সহকাৰে ব্যাখ্যা কৰা। 10

Explain the different types of segmentation in direct marketing with examples.

6. (a) মোবাইল মার্কেটিং কি? মোবাইল মার্কেটিঙৰ বিভিন্ন
প্রকাৰৰ আলোচনা কৰা। 2+8=10

What is mobile marketing? Discuss the
basic types of mobile marketing.

অথবা / Or

- (b) প্রত্যক্ষ বজাৰকৰণত বিজ্ঞাপনত বৈদ্যুতিন মাধ্যমৰ সুবিধা
আৰু অসুবিধাসমূহ মূল্যায়ন কৰা। 10

Evaluate the major advantages and
disadvantages of Internet advertising in
direct marketing.

(Supply Chain Management)

1. (a) শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা :

1×3=3

Write True or False :

(i) তথ্যভিত্তিক ব্যৱস্থাপনা প্ৰত্যক্ষ বিপণনৰ প্ৰচাৰ অভিযানৰ বাবে প্ৰাসংগিক নহয়।

Database management is irrelevant to the success of direct marketing campaigns.

(ii) পৰিবহণত খৰচ আৰু গতিৰ মাজত প্ৰায়সময়তে এটা বিনিময় থাকে।

In transportation, there is often a trade-off between cost and speed.

(iii) দীৰ্ঘম্যাদী চাহিদাৰ পূৰ্বাভাস সক্ষমতা পৰিকল্পনা আৰু বিনিয়োগৰ সিদ্ধান্তক পথ প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

Long-term demand forecasts used to guide capacity planning and investment decisions.

(b) খালী ঠাই পূৰ কৰা :

1×3=3

Fill in the blanks :

(i) _____ বিশ্লেষণে মজুত সামগ্ৰীৰ বস্তুৰ নামৰ
আধাৰত বিভাগীকৰণ কৰে।

_____ analysis categorized inventory
based on item names.

(ii) _____ মাধ্যমক প্ৰত্যক্ষ বিপণনৰ মাধ্যম হিচাপে
গণ্য কৰা হয়।

_____ media is considered as a
direct marketing medium.

(iii) _____ য়ে মুঠ মজুত খৰচ কম কৰাৰ বাবে
সৰ্বোত্তম অৰ্ডাৰ পৰিমাণ নিৰ্ধাৰণ কৰাত সহায়
কৰে।

_____ helps to determine the
optimal order quantity that
minimize total inventory costs.

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

4×2=8

Write short notes on any two of the
following :

(a) সাগৰমালা প্ৰজেক্ট

Sagarmala Project

(b) যোগান শৃংখল ব্যৱস্থাপনাত উৎসৰ সন্ধান

Sourcing in supply chain management

(c) CPFR আৰু VMI একত্ৰীকৰণৰ গুৰুত্ব

Importance of integrating CPFR and VMI

3. (a) বিতৰণ নেটৱৰ্কৰ নক্সা আৰু সামগ্ৰিক ব্যৱসায়িক কৌশলৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা। প্ৰতিযোগিতামূলক অৱস্থানৰ সৈতে কোম্পানীসমূহে নিজৰ বিতৰণ নেটৱৰ্ক কেনেদৰে সমন্বয় কৰিব লাগে? $6+5=11$

Discuss the relationship between distribution network design and overall business strategy. How should companies align their distribution networks with their competitive positioning?

অথবা / Or

- (b) প্ৰত্যক্ষ বিপণন কৌশল কি? প্ৰত্যক্ষ বিপণন কৌশলৰ উপাদানসমূহে কেনেকৈ একেলগে কাম কৰি এটা ফলপ্ৰসূ প্ৰচাৰ অভিযান সৃষ্টি কৰে? $3+8=11$

What is direct marketing strategy? How do the components of direct marketing strategy work together to create an effective campaign?

4. (a) যোগান শৃংখল ব্যৱস্থাপনাত সাম্প্ৰতিক বিকাশবোৰ আলোচনা কৰা। যোগান শৃংখল ব্যৱস্থাপনাৰ মুখ্য সমস্যাসমূহ উল্লেখ কৰা। 6+5=11

Discuss the recent developments in supply chain management. Mention the issues faced in supply chain management.

অথবা / Or

- (b) মজুত ব্যৱস্থাপনা প্ৰণালী কি? মজুত ব্যৱস্থাপনা প্ৰণালীয়ে কেনেকৈ কোনো প্ৰতিষ্ঠানৰ সম্পূৰ্ণ যোগান শৃংখলৰ কাৰ্যক্ষমতা আৰু গ্ৰাহক সন্তুষ্টিত প্ৰভাৱ পেলায়? 3+8=11

What is inventory management system?
How does inventory management system influence a company's overall supply chain efficiency and customer satisfaction?

5. (a) পৰিবহণ আন্তঃগাঁথনিৰ অৰ্থায়ন বুলিলে কি বুজা? ভাৰতত পৰিবহণ আন্তঃগাঁথনি অৰ্থায়নৰ মূল পদ্ধতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 4+8=12

What do you mean by financing transportation infrastructure? Discuss the key methods of financing transportation infrastructure in India.

অথবা / Or

- (b) যোগান শৃংখল ব্যৱস্থাপনাত পৰিবহণৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। পৰিবহণে কেনেকৈ যোগান শৃংখলৰ সিদ্ধান্তসমূহক প্ৰভাৱিত কৰে? 6+6=12

Explain the role of transportation in supply chain management. How do they influence supply chain decision?

6. (a) প্ৰযুক্তিগত অগ্ৰগতিৰে যোগান শৃংখলৰ অংশীদাৰসকলৰ মাজত সমন্বয় আৰু সহযোগিতাত কিদৰে সহায় কৰে, আলোচনা কৰা। 12

Discuss how technological advancements support coordination and collaboration among supply chain partners.

অথবা / Or

- (b) CPFR মানে কি বুজা? ইয়াৰ উপাদানসমূহ বহলাই আলোচনা কৰা। 4+8=12

What do you mean by CPFR? Discuss its elements in detail.

(Goods and Services Tax)

1. (a) খালী ঠাই পূৰ কৰা :

1×4=4

Fill in the blanks :

(i) _____ ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যতম বৃহৎ কৰ সংস্কাৰ।

_____ is one of the greatest tax reforms in India.

(ii) _____ অনুচ্ছেদ, ভাৰতীয় সংবিধানত GST ৰ সংজ্ঞা দিয়া হৈছে।

_____ Article of the Indian Constitution defines Goods and Services Tax (GST).

(iii) _____ GST পৰিষদৰ বৈঠকত সভাপতিত্ব কৰে।

_____ chairs the GST Council meetings.

(iv) পঞ্জীয়নৰ প্ৰমাণপত্ৰ উপযুক্ত বিষয়াই _____ নং প্ৰপত্ৰত প্ৰদান কৰিব লাগিব।

A certificate of registration shall be issued by proper officer in Form No. _____.

(b) সঁচা নে মিছা লিখা :

1×4=4

Write True or False :

(i) সীমা শুদ্ধ পৰোক্ষ কৰৰ উদাহৰণ।

Customs duty is an example of indirect tax.

(ii) SGST আইনৰ অনুসূচী-II ত উল্লেখ কৰা কাৰ্যকলাপসমূহক সামগ্ৰী আৰু সেৱাৰ যোগান হিচাপে গণ্য কৰা নহয়।

The activities mentioned in Schedule-II of the SGST Act are not considered as supply of goods and services.

(iii) CGST-ৰ অনুসূচী-I ৰ অধীনত তালিকাভুক্ত কাৰ্যকলাপবোৰ বিবেচনা নকৰাকৈও যোগান হিচাপে গণ্য কৰা হয়।

Under Schedule-I of CGST activities listed that are considered as supply even without consideration.

(iv) ৰাজ্যৰ ভিতৰৰ যোগান আৰু আমদানিৰ ওপৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সমন্বিত GST আৰোপ কৰে।

Integrated Goods and Services Tax is levied by the Central Government on intra-State supplies and imports.

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

4×3=12

Write short notes on any *three* of the following :

- (a) GST-ৰ দ্বৈত মডেল

Dual model of GST

- (b) GST পৰিষদ

GST Council

- (c) GST-ৰ অধীনত বিবেচনা নকৰাকৈ যোগান ধৰা

Supply without consideration under GST

- (d) ই-ৱে বিল

E-way Bill

3. (a) ভাৰতৰ পৰোক্ষ কৰসমূহৰ ইতিহাস চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। 10

Explain in brief the history of indirect taxes in India.

অথবা / Or

- (b) (i) প্ৰত্যক্ষ কৰ পৰোক্ষ কৰতকৈ কেনেকৈ পৃথক? ব্যাখ্যা কৰা।

4

How is direct tax different from that of indirect tax? Explain.

(ii) ভাৰতত GST ব্যৱস্থাৰ পূৰ্বে থকা পৰোক্ষ কৰসমূহৰ কথা উল্লেখ কৰা।

6

Mention the indirect taxes that existed prior to the GST regime in India.

4. (a) (i) “GST এটা গন্তব্যস্থানভিত্তিক কৰ।” বক্তব্যটো ব্যাখ্যা কৰা।

5

“GST is a destination-based tax.”
Explain the statement.

(ii) ভাৰতত GST প্ৰৱৰ্তনৰ আঁৰৰ কাৰণ কি কি আছিল?

5

What were the reasons behind introduction of GST in India?

অথবা / Or

(b) GST কি? ভাৰতীয় পৰিস্থিতিত GST ৰূপায়ণৰ সুবিধাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

3+7=10

What is GST? Discuss the benefits of implementation of GST in Indian scenario.

5. (a) GST ৰ অধীনত ‘যোগান’ শব্দৰ সংজ্ঞা দিয়া। উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে কম্পোজিট যোগান আৰু মিশ্ৰিত যোগানৰ মাজত পাৰ্থক্য কৰা।

3+7=10

Define the term ‘supply’ under GST.
Distinguish between composite supply and mixed supply with suitable examples.

অথবা / Or

- (b) সংযোগী আঁচনি কি হয়? ইয়াৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি?
সংযোগী আঁচনিৰ যোগ্যতাৰ নীতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা
কৰা।

3+4+3=10

What is composition scheme? What are its objectives? Discuss the eligibility norms of composition scheme.

6. (a) তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা
লিখা :

5×2=10

Write short notes on any two of the following :

- (i) ক্রেডিট আৰু ডেবিট নোট্‌ছ

Credit and debit notes

- (ii) টেক্স ইনভইচ

Tax invoice

- (iii) ইনপুট টেক্স ক্রেডিট

Input tax credit

অথবা / Or

- (b) (i) কৰ চালান কাক বোলে? কৰ চালান বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5

Define tax invoice. Discuss the features of tax invoice.

- (ii) তলৰ বিৱৰণৰ পৰা, এটা GST-ৰ চালান প্ৰস্তুত কৰা :

5

From the following details, prepare a GST invoice :

- (1) যোগানকাৰী—মেছাৰ্চ হালৈ এণ্টাৰপ্ৰাইজেচ,
আহমদাবাদ, GSTIN :

24AAFCN9988JIZD

Supplier—M/s Haloi Enterprises, Ahmedabad, GSTIN :
24AAFCN9988JIZD

- (2) গ্ৰাহক—মেছাৰ্চ গগৈ ট্ৰেডাৰ্চ, GSTIN :
24BBBDT1122A2Z9

Customer—M/s Gogoi Traders,
GSTIN : 24BBBDT1122A2Z9

(3) বস্তুর যোগানকাৰী—

Goods supplied—

50 LED বাৰ্ব্ব প্ৰতিটোত 100 টকাকৈ

50 LED bulbs @ ₹ 100 each

20 সম্প্ৰসাৰণ বোৰ্ড প্ৰতিখনত

250 টকাকৈ

20 Extension Boards @ ₹ 250
each

(4) কৰ—CGST—6%, SGST—6%

Tax—CGST—6%, SGST—6%

(5) মালবাহী ভাড়া—500 টকা

Freight charges—₹ 500

(6) বাট্টা—5% সামগ্ৰীৰ মুঠ মূল্যৰ ওপৰত

Discount—5% on total value of
goods

★★★